

KAKO SPASITI NOVINARSTVO U RH?

'Zbog korumpiranih medija Hrvatska više nije demokratska. Uskoro ćemo imati hapšenja ljudi!' (https://promise.hr/zbog-korumpiranih-medija-hrvatska-vise-nije-demokratska-uskoro-cemo-imati-hapšenja-ljudi/)

HRVATSKA (https://promise.hr/category/hrvatska/) POLITIKA (https://promise.hr/category/hrvatska/politika/)

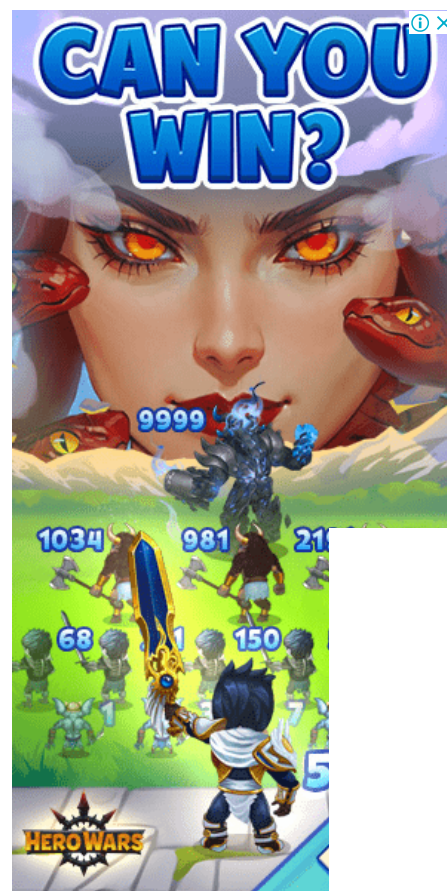
8. rujna 2023. | Damir Kramarić (http://www.promise.hr)

Sviđa mi se Podijeli 144 ljudi se ovo sviđa. Budite prvi među svojim prijateljima.

[https://twitter.com/share?url=https://promise.hr/zbog-korumpiranih-medija-ljudi/&text=%E2%80%98Zbog%20korumpiranih%20medija%20Hrvatska%20vi%C5%A0%20nije%20demokratska%20uskoro%20ćemo%20imati%20hapšenja%20ljudi%20!%20\(https://promise.hr/zbog-korumpiranih-medija-hrvatska-vise-nije-demokratska-uskoro-cemo-imati-hapšenja-ljudi/\)](https://twitter.com/share?url=https://promise.hr/zbog-korumpiranih-medija-ljudi/&text=%E2%80%98Zbog%20korumpiranih%20medija%20Hrvatska%20vi%C5%A0%20nije%20demokratska%20uskoro%20ćemo%20imati%20hapšenja%20ljudi%20!%20(https://promise.hr/zbog-korumpiranih-medija-hrvatska-vise-nije-demokratska-uskoro-cemo-imati-hapšenja-ljudi/))
Email Print

"Kada mediji postanu dio propagandne mašinerije, više ne izvršavaju ulogu kontrole vlasti. Pretvaranje novinarstva u propagandu jedno je od obilježja diktatorskih i totalitarnih režima. Problem će biti ako HDZ – kao antiintelektualna stranka – ovlada umjetnom inteligencijom. U tom slučaju, Hrvatska će postati primjer totalitarne države. To je vrlo velika opasnost", ističe dr. Anđelko Milardović te dodaje da će sljedeći korak biti jačanje ovlasti SOA-e, nakon čega možemo očekivati hapšenja ljudi, kao u bivšem režimu. "Oni su spremni na sve, ako osjete da će izgubiti vlast! No, neka im nasilje ne pada na pamet", upozorava profesor političkih znanosti

(http://promise.hr/wp-content/uploads/2020/04/cenzura-ilustracija-pixabay-free-photos.jpg) Politolog dr. Anđelko Milardović odmah je, unatoč gužvi oko dovršavanja nove knjige, pristao razgovarati na temu 'kako spasiti ono malo preostalog novinarstva u

Hrvatskoj', jer smatra da je to možda i najvažnija tema u zemlji. Novinarstvo se zadnjih godina, kako reče, pretvorilo u 'PR bojnu' **Andreja Plenkovića**...

"Očigledno je da su vlasnici medija kupljeni oglasnim prostorom, odnosno prikrivenim oglašavanjem, pa imamo korumpirane medije, korumpirane urednike i novinare. Pritom iščezava kritičko, istraživačko i analitičko novinarstvo, kakvo smo imali u 20. stoljeću. Valja napomenuti da je pretvaranje novinarstva u propagandu jedno od obilježja diktatorskih i totalitarnih režima", istaknuo je u uvodu jedan od rijetkih hrvatskih politologa koji se ne boji javno reći ono što misli, odnosno ono što kao znanstvenik primjećuje.

Mediji kupljeni preko javnih poduzeća

"Vidi se koji je pravac Vlada zauzela: financiraju jake medije, koji stupaju u korupcijske odnose. Mediji su kupljeni preko javnih poduzeća i to kupljenim oglasima i prikrivenim oglašavanjem. Mediji i sami već postavljaju pitanje: 'ta tko će vladati Hrvatskom, ako ne HDZ?' Gadjljivo i sramotno! Takav pristup je kraj novinarstva, ali takav pristup ozbiljno ugrožava demokraciju. Jer bez kritičke javnosti nema ni opozicijskog djelovanja, ni kontrole vlasti. Ovakva kapitulacija novinarstva itekako ugrožava slobodu i demokraciju u Hrvatskoj", upozorava dr. Milardović.

Odmah nudi objašnjenje zašto je tako, pa kaže da je HDZ populistička stranka koja se služi svim mogućim sredstvima kako bi pod svaku cijenu zadržala vlast.

Privatizirali državu, usavršili klijentelizam

"Kao prvo, oni su kolonizirali i privatizirali državu. Od institucija, javnih poduzeća pa sve do medija. Kolonizacija i privatizacija cijele države od strane jedne grupe ljudi je siguran put u diktaturu.

Pod broj dva, usavršili su klijentelizam. To znači da je razvijena mreža potrošača vlasnika partijskih iskaznica te članova njihovih obitelji. To potiče daljnju korupciju i daljnji nepotizam. I treće; pokorili su medije i civilno društvo. Kada imate takva tri markera, to znači da to nije više demokratsko društvo, već meka diktatura”, tumači nezavisni politolog te dodaje da će najesen, ne bez povoda, u Novinarskom domu u Zagrebu organizirati javnu tribinu na temu **”Simulirane demokracije i meke diktature”**.

Pokušavaju okupirati sudbenu vlast

”Valja napomenuti da Plenkovićev HDZ ne samo da je kolonizirao institucije, već oni pokušavaju okupirati i treću granu vlasti, odnosno sudbenu vlast. Okupira se Ustavni sud, uslijed čega taj sud ne ispunjava svoju zadaću, odnosno ne brani demokraciju i pravni poredak, kao što bi trebao činiti. Predsjednik Ustavnog suda je stari član partije na vlasti i on nije i ne može biti nezavistan. Zato nemamo kontrolnog mehanizma kojeg bi trebao osigurati Ustavni sud. I četvrti marker – koji obilježava aktualnu vlast – je da je hrvatsko društvo totalno zarobljeno od strane jedne političke stranke”, naglašava ugledni politolog, sociolog, profesor političkih znanosti te znanstveni istraživač Instituta za migracije i narodnosti.

Primjećuje potom da tradicionalno novinarstvo propada i nestaje ne samo zbog političkih pritisaka i korumpiranja medija, već i zbog snažnih i brzih tehnoloških promjena.

Totalitarizam je sve veća prijetnja

”Stariji, koji su se informirali čitajući novine, slušajući radio i gledajući televiziju, odlaze, a stižu novi klinci koji se informiraju kroz nove tehnologije. Mladi više ne odrastaju uz **Vjesnik, Slobodnu Dalmaciju...**, kao što smo mi odrastali, pa je i to jedan od razloga propadanja tradicionalnih medija i novinarstva. Baš zato je danas lako korumpirati medije. No, kada mediji postanu dio propagandne mašinerije, oni više ne izvršavaju svoju ulogu korektiva i kontrole vlasti. Uz takve medije je lakše ovladati institucijama. Jedno s drugim je povezano”, objašnjava Milardović.

Pita se što će tek biti s novinarstvom kada zavlada umjetna inteligencija?!

”Mnoga zanimanja će nestati, uključujući i novinarstvo. Najveći će problem biti ako HDZ – kao antiintelektualna stranka – ovlada umjetnom inteligencijom. U tom slučaju, Republika Hrvatska će postati primjer totalitarne države! To je vrlo velika i realna opasnost”, upozorava profesor političkih znanosti.

‘Kao da nemamo oči i ne vidimo kako se živi’

Na pitanje što će se dogoditi ako se u Hrvatskoj nastave pritisci na novinarstvo i ako se usvoje najavljeni zakoni na štetu novinara i neovisnog novinarstva, odgovara da ćemo imati daljnje porobljavanje novinarstva.

”Novinare bi mogli proganjati i prisiljavati da otkriju otkud im informacija koju su objavili. Smatram da je premijer Plenković i osobno upleten u najavljene izmjene zakona. Ne tvrdim, ali pretpostavljam. Bilo bi mu bolje da se makne od toga”, ističe.

Naglašava zatim da je Hrvatska danas svojevrsno ‘Kosovo Europske unije’.

”Živimo od socijalne pomoći iz EU, a Plenkovićeva ‘PR bojna’ nas uvjerava da je sve kod nas fantastično. Htjeli bi da vjerujemo kako teku med i mlijeko, kao da nemamo oči i ne vidimo kako se živi. Neka odu u tramvaje i autobuse u Zagrebu i Splitu, neka prošeću do pučkih kuhinja, pa da čuju i vide kako ljudi žive. I da se razumijemo, nisam ja problem ovog društva jer ovako govorim. Javno govoriti istinu dio je rješenja problema, a ne dio problema”, izravan je Milardović.

Primjećuje potom da će sljedeći korak Plenkovićeve vlasti biti jačanje ovlasti SOA-e, pa zaključuje da nakon toga možemo očekivati hapšenja ljudi, baš kao u bivšem režimu.

Bolje da nestane ovakav HDZ, nego Hrvatska

"Oni su spremni na sve, ako osjete da će izgubiti vlast. No, neka im ne pada na pamet nasilje! Bilo duhovno, ili fizičko. Ako trebamo birati između propasti HDZ-a i propasti Republike Hrvatske, onda biram propast HDZ-a. Što će nam to? Bolje da nestanu takve štetočine, a da opstane Hrvatska. Želim napomenuti da ne govorim protiv HDZ-a kao stranke, već protiv ovakvog HDZ-a", napominje ugledni politolog, koji je nakon sljedećeg pitanja nakratko zastao.

Pitanje je bilo: "kako bi valjalo, zbog opisane teške situacije te gubitka prihoda u medijima; financirati novinarstvo?"

Većina politologa šuti, boje se

"Na to nemam odgovora. Mediji nisu samo sredstva priopćavanja, već i nečije vlasništvo... Osim toga, vlast ne želi kritičko novinarstvo pa neće ni financirati takvu vrstu novinarstva. Ako država bude financirala medije, bojim se da će financirati samo podobne te tako još više jačati klijentelistički sustav. Za ovaj problem jednostavno ne vidim rješenje. Mi upravo svjedočimo kraju staroga svijeta kakvog smo poznavali, a novi svijet još nije posložen. Ovo je realizam, a ne pesimizam", tumači Milardović.

Nastavlja riječima da aktualni trenutak u Hrvatskoj ne nudi baš previše optimizma.

"Slomili su otpor kritične mase, jer su mladi kojima se zgadio ovakav kolonijalizam, otišli iz Hrvatske. Odlaze i dalje, jer ne mogu ovo gledati. Puno ljudi se povuklo i ne žele se u aktualne probleme petljati. A ovo malo endema, koji i dalje kritički govore, poput mene, to vladajući mogu i tolerirati. Medije su pokorili, većina kolega politologa šute jer se ne bi htjeli moćnicima zamjeriti, pa su javnim prostorom ovladali Plenkovićeve propagandisti. Moguće rješenje problema je da se ovakav HDZ transformira, ili da nestane s političke scene. To je put za ozdravljenje Hrvatske", zaključuje dr. Anđelko Milardović.

Evo što kažu u Ministarstvu kulture i medija

Novinarski upit u vezi s opasno ugroženim nezavisnim novinarstvom u Hrvatskoj, gore potpisani novinar u dva je navrata poslao odgovornima u **Ministarstvu kulture i medija**:

"Poznato je da novinarska profesija u Hrvatskoj zadnjih godina propada, da su na stotine novinara dobili otkaze i napustili profesiju; da većina preostalih novinara teško preživljava, mnogi uz tek minimalne plaće (a fakultetski su obrazovani). Poznato je također da izumiranje i nestajanje neovisnog novinarstva vrlo ozbiljnu ugrožava demokraciju i slobodu.

Što odgovorni u Ministarstvu kulture i medija čine da se zaustavi daljnje propadanje i izumiranje dragocjenog neovisnog novinarstva u Hrvatskoj? Jesu li odgovorni u Ministarstvu usvojili primjedbe strukovnih udruga i novinara na radni materijal prijedloga nacrtu Zakona o medijima, koji je nedavno izazvao burne reakcije zbog rješenja koja su išla u pravcu legalizaciju cenzure, daljnih pritisaka na novinare i stavljanje medija pod kontrolu vlasti? Jesu li odgovorni priredili novi prijedlog nacrtu Zakona u medijima, bez odredbe prema kojoj bi urednik mogao ne objaviti novinarski tekst bez ikakvog obrazloženja... i bez drugih spornih odredbi?

Kako u ministarstvu namjeravaju pomoći opstanku financijski ugroženim medijima (neprofitnim i komercijalnim)? Planira li se osnovati jedinstveni Javni fond za sve medije? Hoćete li prihvatiti prijedlog Hrvatskog novinarskog društva da mogući izvori financiranja novinarstva budu udjel u bruto prihodima digitalnih kompanija (po uzoru na prijedlog Europske komisije i 2019. godine doneseni francuski Zakon), dio prihoda od igara na sreću, dio koncesijske naknade medija, simboličan porez na oglašavanje, dio poreza na elektroničke uređaje široke potrošnje, prihode od naplate pristupa internetu te korištenja i aukcija radiofrekvencijskog spektra, ali i uvođenjem stavke za podršku kritičkom novinarstvu u državni proračun?

Novi Zakon o elektroničkim medijima omogućio je korištenje sredstava Fonda za pluralizam AEM i komercijalnim portalima: u kojoj mjeri će se sada povećati iznos kojim raspolaže taj Fond? U koliko mjeri će, zbog visoke inflacije i ugrožene egzistencije novinara neovisnih portala, biti povećan iznos kojega Fond za pluralizam Agencije za elektroničke medije izdvaja za neprofitne medije?

U zadnjih nekoliko godina dosta su pozitivnih kritika dobili novinarski tekstovi objavljeni u sklopu programa poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije. No, unatoč uspjehu tog programa te iznimno visokoj inflaciji u Hrvatskoj, iznos novca kojim AEM raspolaže za taj program i dalje je dosta nizak. Zašto se od prihoda od igara na sreću ne izdvoji znatno veći iznos, kako bi se financiralo 'poticanje novinarske izvrsnosti', pogotovo stoga što je **Ministarstvo pravosuđa RH** uvrstilo ovaj program u svoju **Strategiju u borbi protiv korupcije?**, stoji u pitanjima koja smo najprije 1. rujna, a potom ponovno 6. rujna poslali glasnogovornici Ministarstva kulture i medija.

Odgovore iz Ministarstva, koji su stigli u petak 8. rujna, prenosimo u cijelosti:

"Slijedom Vaših pitanja obavještavamo Vas kako Ministarstvo kulture i medija provodi niz aktivnosti kako bi se u Republici Hrvatskoj unaprijedio status novinarske profesije, medijskog sektora, poticao medijski pluralizam, unaprijedila uloga medija i statusa novinara, poticao razvoj medija temeljen na ekonomskoj održivosti te poticala medijska pismenost, obrazovanje i stjecanje vještina za digitalno okruženje.

Podsjećamo kako je u svibnju 2022., Ministarstvo objavilo **Analizu medijskog sektora u Republici Hrvatskoj** (<https://min-kulture.gov.hr/vijesti-8/analiza-medijskog-sektora-u-republici-hrvatskoj/22898>) (<https://min-kulture.gov.hr/vijesti-8/analiza-medijskog-sektora-u-republici-hrvatskoj/22898>)) koja je nastala kao rezultat objedinjavanja recentnih podataka Agencije za elektroničke medije, Državnog zavoda za statistiku RH, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatske gospodarske komore te mišljenja brojnih stručnjaka iz medija, kao i članova akademske zajednice, a konzultirani su i citirani i različiti stručni materijali i analize te znanstveni radovi.

Podjednako važan dio dokumenta čine i postojeće (ili najavljene) EU medijske preporuke. Publikacija daje zbirni prikaz aktualne medijske situacije u Republici Hrvatskoj za izradu prijedloga za daljnji medijski razvoj, odnosno smjernica medijskog razvoja u sklopu **Nacionalnog plana razvoja kulture i medija za razdoblje od 2023. do 2027. godine**. U njezinoj je izradi, uz stručne službe Ministarstva kulture i medija, surađivalo niz stručnjaka iz područja medijskog sektora, a predstavljena je javnosti u svibnju 2022. godine i tada je, kao radni dokument dostavljena svim članovima konzultativne stručne radne skupine Ministarstva kulture i medija, kada je i pokrenuta rasprava te su tijekom prošle i ove godine održana tri sastanka te radne skupine kao i savjetovanje putem online obrasca koji je bio dostupan od srpnja do listopada 2022. godine.

Doprinos u raspravi u sklopu radne skupine dale su strukovne udruge Hrvatsko novinarsko društvo i Sindikat novinara Hrvatske te drugi stručnjaci – predstavnici akademske zajednice, Vijeća za elektroničke medije, nakladnika elektroničkih i tiskanih te neprofitnih medija, javnih medijskih servisa HRT-a i HINA-e, predstavnici strukovnih udruga – HUP-UNI-ja, HURIN-a, HUDI-ja, NUT-a i HAKOM-a.

U publikaciji je obrađen pravni okvir, koregulacija i samoregualacija, ekonomski okvir medijskog sektora, distribucija medijskih sadržaja te novinarstvo kao najvažnija i ključna tema za razvoj medija. Sloboda medija temelj je svakog demokratskog društva i stoga je posebno istaknuta važnost slobodnih, neovisnih i pluralističkih medija utemeljenih na osiguravanju slobode informiranja i izražavanja, a jednako tako naglašava se važnost jačanja položaja novinara, medijskog profesionalizma u izvještavanju i borbe protiv širenja dezinformacija i „lažnih vijesti“. Dodatno su obrađene teme medijske pismenosti, problematike SLAPP tužbi protiv medija, medijskih potreba mladih, koncentracije vlasništva na medijskom tržištu, novih tehnologija te zaštite autorskih i srodnih prava.

Nacionalni plan razvoja kulture i medija od 2023. do 2027. godine, srednjoročni je akt strateškog planiranja od nacionalnog značenja, koji je ujedno prvi sveobuhvatni strateški dokument kulturnog i medijskog sektora u Hrvatskoj nakon „Strategije kulturnog razvitka objavljene 2003. godine, na kojemu je, kako je već istaknuto, stručna radna skupina radila od svibnja 2022., upravo je pred upućivanjem u proces javnog savjetovanja. Treba napomenuti da je njegov sastavni dio i Akcijski plan, kratkoročni akt strateškog planiranja, koji sadrži mjere za provedbu posebnih ciljeva, pripadajuće pokazatelje rezultata, podatke o izvorima financiranja, rokovima i nositeljima provedbe te procijenjenim troškovima provedbe mjera.

Nacionalni plan za medijski sektor donosi sljedeće posebne ciljeve i mjere: Unaprjeđenje statusa novinarske profesije, medijskog sektora i poticanje pluralizma, Unaprjeđenje uloge medija i statusa novinara, Poticanje razvoja medija temeljenog na ekonomskoj održivosti, obrazovanju i tehnologije, te Poticanje medijske pismenosti, obrazovanja i stjecanja vještina za digitalno okruženje.

Kako bi se jačalo profesionalno novinarstvo 2020. godine Ministarstvo kulture i medija prvi put je, putem Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću, osiguralo **sredstva za poticanje novinarske izvrsnosti** dodjelom bespovratnih sredstava za novinarske radove i istraživanja o temama javnog interesa iz područja kulture, zdravstva, lokalnih tema, ekumenizma i religije, ljudskih prava, položaja žena u društvu, tema od interesa za manjine u društvu, djece i mladih, obrazovanja, sporta, gospodarstva, međunarodnih odnosa i Europske unije.

Posebni ciljevi koji se žele ostvariti ovim projektom odnose se na dodatni angažman novinarki i novinara i dubinsko istraživanje tema javnog interesa, jačanje kritičkog kapaciteta i društvenog utjecaja te širenje broja tema i relevantnosti sadržaja elektroničkih publikacija, profesionalizaciju novinarskog i autorskog rada u njima, uz nagrađivanje i motiviranje novinara/novinki za istinito i razborito izvještavanje te vrhunski autorski rad, odnosno jačanje autonomije novinara. Projekt provodi Agencija za elektroničke medije. Projekt je nastavljen i uspješno ostvaren i u 2021., a u treći ciklus u 2022. ušlo se sa značajno povećanim budžetom. Uredbom o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću utvrđen je veći postotak za Program poticanja kvalitetnog novinarstva te je od 2020. do 2022. godine za provedbu je osigurano 507 tisuća eura.

Od 2005. godine Agencija za elektroničke medije putem **Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija** dodjeljuje sredstava za proizvodnju i objavljivanje programa nakladnika radija i televizije na lokalnoj i regionalnoj razini, neprofitnim nakladnicima televizije i/ili radija, neprofitnim pružateljima medijskih usluga na zahtjev te onima koji emitiraju putem satelita, kabela, interneta te drugim dopuštenim oblicima prijenosa, pružateljima elektroničkih publikacija te neprofitnim proizvođačima audiovizualnog i /ili radijskog programa. Sredstava se dodjeljuju na temelju unaprijed propisanih kriterija, a od 2020. do 2022. osigurano je 13,6 milijuna eura. Sredstva su osigurana Zakonom o Hrvatskoj radioteleviziji i Zakonom o elektroničkim medijima te iznose 3% od mjesečno ukupno prikupljene pristojbe.

Nadalje, među prvim državama članicama EU, Republika Hrvatska je putem Ministarstva kulture i medija, osnovala sredinom 2021. godine **Stručnu radnu skupinu radi oblikovanja politike suzbijanja SLAPP tužbi**, nakon što je Europska komisija usvojila Akcijski plan za europsku demokraciju, kojemu je jedan od primarnih ciljeva potpora samostalnim i neovisnim medijima, između ostalog, putem suzbijanja strateških tužbi usmjerenih protiv javne participacije – SLAPP tužbi, koje su prepoznate kao problem u cijeloj Europskoj uniji. SLAPP tužbe su neutemeljene tužbe koje pokreću moćni pojedinci /subjekti u društvu usmjerene zastrašivanju i utišavanju kritičkih glasova u društvu o pitanjima od javnog interesa, koja su protivna interesima tužitelja. Radnom skupinom za oblikovanje politike suzbijanja SLAPP tužbi okupljeni su ključni stručnjaci – predstavnici medijskog sektora (novinara i nakladnika), strukovnih novinarskih udruga (HND i SNH), Pravosudne akademije, Hrvatske odvjetničke komore, akademske zajednice, Ureda pučke pravobraniteljice te Ministarstva kulture i medija i Ministarstva pravosuđa i uprave.

Ciljevi Radne skupine Ministarstva uključivali su sljedeće aktivnosti:

- prikupljanje podataka o SLAPP-u te analiza stanja; prikupljanje podataka o postojećim praksama;
- upozoravanje na mjere koje već u postojećem zakonodavstvu stoje na raspolaganju sudovima za sprječavanje SLAPP-a;
- formiranje prijedloga za buduće anti-SLAPP zakonodavne mjere;
- provođenje edukacije sudaca, odvjetnika i novinara te nakladnika radi sprječavanja SLAPP-a;
- provođenje aktivnosti usmjerene na podizanje svijesti u stručnoj i općoj javnosti o negativnim posljedicama SLAPP-a;
- podizanje razine dijaloga u društvu o SLAPP-u.

Ministarstvo kulture i medija organiziralo je niz javnih edukativnih radionica za suce i ostale dionike u pravosudnom sustavu, na kojima su sudjelovali i pravni stručnjaci te novinari, u Zagrebu, Splitu, Osijeku, Varaždinu i Rijeci, kojima se, osim edukacije sudaca o tom problemu, podiže i javna svijest o negativnim posljedicama SLAPP-a te se tako pridonosi njihovu suzbijanju.

Treba istaknuti da se u **Nacionalnom planu razvoja kulture i medija od 2023. do 2027. godine**, putem jedne od zacrtanih mjera namjerava osigurati zaštitu novinara od neosnovanih i zlonamjernih sudskih postupaka, a riječ je o uspostavi mehanizma za rano prepoznavanje i odbacivanje SLAPP tužbi koja će se implementirati i u novi Zakon o medijima.

Zakon o medijima (NN 59/04., 84/11., 81/13. i 114/22.) i **Zakon o elektroničkim medijima** (NN 111/21. i 114/22. jasno propisuju pravila o transparentnosti vlasništva medija te osiguravaju sustav notifikacije vlasništva. Vlasničke strukture medija objavljuju se u najmanje jednom godišnje u službenom listu Republike Hrvatske, a dodatno su vlasničke strukture elektroničkih medija javno dostupne do razine fizičkih osoba na internetskim stranicama Agencije za elektroničke medije te se iste dokazuju izvatkom iz Registra stvarnih vlasnika.

Nadalje, kao jednu od ključnih investicija u **Nacionalnom planu oporavka i otpornosti 2021. – 2026. (NPOO)** Ministarstva kulture i medija je pokrenulo „**C1.1.1. R6-I2 Uspostavu provjere medijskih činjenica i sustava javne objave podataka**“ – uspostavu sustava provjere medijskih činjenica i sustava javne objave podataka o vlasništvu i financiranju medija. Projekt provodi Agencija za elektroničke medije, a uključuje izradu procedura i pravila, izradu upisnika te jačanje kapaciteta digitalnih kompetencija provjeravatelja činjenica, kao i razvoj tehnoloških programa, platforma i sustava komunikacije s medijima te stvaranja baze podataka. Cilj uspostave mreže provjere činjenica je poticajna mjera i za zapošljavanje profesionalnih istraživača i novinara, ali i kao potpora medijima da ustraju na tome da se što više provjerenih i točnih informacija nađe u medijskom spektru.

U okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti osiguran je iznos od 663.614,00 eura za izradu jedinstvene baze podataka, koja će biti javno dostupna, vlasništva i izvora financiranja svih medija koji su u nadležnosti Republike Hrvatske.

S obzirom na to da je **Medijska pismenost** jedna od ključnih kompetencija za život i rad u digitalno medijatiziranom svijetu, potrebno je kontinuirano, u vidu cjeloživotnog učenja promicati medijsku pismenost kao sposobnost pristupa, analize, vrednovanja i kritičkog promišljanja različitih aspekata medija te stvaranja medijskih sadržaja i poruka, kao i njihovo odgovorno i etičko dijeljenje, što je uz redovitu organizaciju **Dana medijske pismenosti** te financiranjem projekata za jačanje i razvoj vještina medijske pismenosti građana, predviđeno i planiranim pozivima Ministarstva kulture i medija u okviru Programa „**Učinkoviti ljudski potencijali 2021.- 2027.**“ Kroz taj se program financira promicanje i unaprjeđenje medijske pismenosti pripadnika ranjivih skupina u društvu. Isto tako važno je i poticanje uvođenja programa medijske pismenosti u formalnom obrazovanju.

Agencija za elektroničke medije od 2017. godine uz potporu Ministarstva kulture i medija i Ministarstva znanosti i obrazovanja organizira **Dane medijske pismenosti**. Glavni ciljevi projekta su podizanje svijesti javnosti o važnosti medijske pismenosti i kritičkog razmišljanja o medijskim sadržajima, stvaranje prilika za medijsko obrazovanje što većeg broja građana, posebice djece i mladih, te podrška nastavnicima i odgojiteljima osiguravanjem obrazovnih materijala za razvoj medijske pismenosti. Na portalu **medijskapismenost.hr** (<http://medijskapismenost.hr/>), koji je glavna komunikacijska platforma Dana medijske pismenosti, za besplatno preuzimanje dostupna su 33 obrazovna materijala i 30 videolekcija, koji su od objave prvih materijala 2018. do sada preuzeti više od 900 tisuća puta. U projekt se uključuju brojni vrtići, škole, fakulteti, knjižnice, kina, medijske kuće, udruge i druge ustanove koje organiziraju predavanja, radionice, filmske projekcije, panel diskusije i druge aktivnosti s ciljem promicanja medijske pismenosti – uživo ili online.

Vezano uz Vaša pitanja o **Zakonu o medijima**, ponajprije podsjećamo da je u srpnju, na konferenciji za novinare ministrica kulture i medija **dr.sc** (<http://dr.sc/>). Nina Obuljen Koržinek demantirala da je Ministarstvo kulture i medija izradilo nacrt Zakona o medijima, niti ga je uputilo u bilo kakvu proceduru, već je izradilo radni materijal kao polazište za raspravu Radne skupine za izradu Zakona o medijima. Izjavu ministrice i odgovore na novinarska pitanja možete pročitati na <https://min-kulture.gov.hr/vijesti-8/ministrice-obuljen-korzinek-demantirala-netocne-optuzbe-hnd-a-o-novom-zakonu-o-medijima/24108> (<https://min-kulture.gov.hr/vijesti-8/ministrice-obuljen-korzinek-demantirala-netocne-optuzbe-hnd-a-o-novom-zakonu-o-medijima/24108>)

Stoga bismo još jednom i ovom prilikom ponovili ono što je rečeno i na sastanku Radne skupine – Ministarstvo je pripremio tekst za raspravu, a sve odredbe su podložne izmjenama i usklađivanju poštujući stavove svih članica i članova radne skupine. Tek kad se u okviru Radne skupine usuglasi tekst, bit će upućen na javno savjetovanje gdje očekujemo komentare svih zainteresiranih dionika.

Jednako tako treba naglasiti da je 26. srpnja u Ministarstvu održan i još jedan sastanak s predstavnicima novinarskih strukovnih udruga, HND-a i SNH, na kojemu je ministrica izrazila žaljenje zbog sazivanja konferencije za novinare od strane HND-a i SNH, budući da je radnoj skupini za izradu Zakona o medijima na sastanku 5. srpnja prezentiran tek prijedlog radnog teksta za raspravu u kojemu čak nisu niti numerirani članci, što je tada i jasno istaknuto. Ponovo je naglašeno kako se na taj radni tekst očekuju prijedlozi i komentari svih članova radne skupine, sukladno kojima će se tek izraditi nacrt prijedloga Zakona o medijima. Istaknula je da stoga s razlogom u Ministarstvu postoji zabrinutost zbog neistinitih izjava koje su poslale s te konferencije, a odnose se na navodno uvođenje cenzure, udar na slobodu medija, otkrivanje izvora informacija, potpore te upisnik novinara. Odbacila je takve navode te ponovila da je i na radnom sastanku jasno i nedvosmisleno naglašeno da su svi prijedlozi u tekstu otvoreni za raspravu i usuglašavanje te da ne postoji apsolutno nikakva namjera nametanja i donošenja ikakvih odredbi ovoga zakona mimo usuglašavanja i rasprave na radnoj skupini.

Nakon konstruktivne rasprave i prijedloga svih sudionika sastanka dogovoreno je da će se nakon dostave svih pristiglih objedinjenih komentara na prijedlog radnog teksta održati sastanak članova Radne skupine. Dogovoreno je da se iz prijedloga teksta za raspravu sa stranice 14 radnoga materijala izbaci članak o Upisniku profesionalnih novinara i fotoreportera te sa stranice 16 radnoga materijala stavak da pružatelj medijskih usluga nije dužan objaviti novinarski prilog. Svi sudionici sastanka su se složili da bi bilo dobro uspostaviti registar medija iz kojeg bi bilo vidljivo koliki je broj novinara u Republici Hrvatskoj. Zaključeno je i da će se na sastancima Radne skupine raspravljati pojedinačno po glavama novoga prijedloga nacrta Zakona o medijima te da će se temeljito raspraviti sva pitanja koja budu zanimala svakog pojedinog člana Radne skupine, stoji u odgovorima Ministarstva kulture i medija, koje nam je poslala glasnogovornica Renata Margaretić Urlić.

Evo kako su prošli oni koji su se usprotivili cenzuri:

O tome kako je zadnjih godina poharano i degradirano neovisno novinarstvo u Hrvatskoj te kako su pri tome prošli novinari koji su se usprotivili cenzuri i skandaloznim pritiscima urednika i nakladnika, pisali smo u prethodnim tekstovima našeg projekta 'Kako spasiti ono malo preostalog novinarstva u Hrvatskoj?.'

Prvi tekst projekta možete pročitati ovdje: Tjerali su me da lažem protiv Mavrovića; odbio sam. Urednik je lagao pod mojim imenom, prijetio mi otkazom! (<https://promise.hr/tjerali-su-me-da-lazem-protiv-mavrovica-odbio-sam-urednik-je-lagao-pod-mojim-imenom-prijetio-mi-otkazom/>)

Drugi tekst možete pročitati ovdje: U režiji Mamića i Pavića iz Jutarnjeg bačena na cestu?! 'Nije nužan metak da bi ugasili plamen života' (<https://promise.hr/u-reziji-mamica-i-pavica-iz-jutarnjeg-bacena-na-cestu-nije-nuzan-metak-da-bi-ugasili-plamen-zivota/>)

Treći tekst možete pročitati ovdje: 'Umjesto legalizacije cenzure, država treba kroz jedinstveni Javni fond financirati sve medije' (<https://promise.hr/umjesto-legalizacije-cenzure-drzava-treba-kroz-jedinstveni-javni-fond-financirati-sve-medije/>)

FOTO: Screenshot videosnimke; ilustracija Pixabay

Tekst je dio projekta 'Kako spasiti ono malo preostalog novinarstva u Hrvatskoj?'; objavljen je uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz programa 'poticanja novinarske izvrsnosti'

0 komentar | [Moderation Tool](#)

Sortiranje prema [Najstariji](#)

Komentirajte...

Facebookov dodatak za komentare

0 komentar | [Moderation Tool](#)

Sortiranje prema [Najstariji](#)

Komentirajte...

Facebookov dodatak za komentare

dr. Anđelko Milardović1(https://promise.hr/tag/dr-andelko-milardovic/)

prikriveno oglašavanje1(https://promise.hr/tag/prikriveno-oglasavanje/)

javna poduzeća1(https://promise.hr/tag/javna-poduzeca/)

populistička stranka1(https://promise.hr/tag/populisticka-stranka/)

hapšenja ljudi1(https://promise.hr/tag/hapsenja-ljudi/)

kao u bivšem režimu1(https://promise.hr/tag/kao-u-bivsem-rezimu/)

Renatu Margaretić Urlić1(https://promise.hr/tag/renatu-margaretic-urlic/)

Ministarstvo kulture i medija2(https://promise.hr/tag/ministarstvo-kulture-i-medija/)

korumpirani mediji4(https://promise.hr/tag/korumpirani-mediji/)

glasnogovornica2(https://promise.hr/tag/glasnogovornica/)

diktatura4(https://promise.hr/tag/diktatura/)

totalitarizam11(https://promise.hr/tag/totalitarizam/)

politolog4(https://promise.hr/tag/politolog/)

top1809(https://promise.hr/tag/top/)

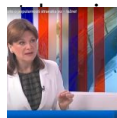
NAJNOVIJE

Tomaševiću kaznena prijava: 'Smeće prizvalo nametnike, štakore i divlje svinje; zdravlje ljudi je ugroženo'
(https://promise.hr/tomasevicu-kaznena-prijava-smece-prizvalo-nametnike-stakore-i-divlje-svinje-zdravlje-ljudi-je-ugrozeno/)

O OVOME SE ŠUTI: Cijene hrane u svijetu padaju, samo u Hrvatskoj rastu. Evo zašto
(https://promise.hr/o-ovome-se-suti-cijene-hrane-u-svijetu-znacajno-padaju-samo-u-hrvatskoj-rastu-evo-zasto/)

'Poticati kvalitetno novinarstvo – da, korumpirati medije poreznim novcem da bi zaštitili sustav – ne!'
(https://promise.hr/poticati-kvalitetno-novinarstvo-da-korumpirati-medije-poreznim-novcem-da-bi-zastitili-sustav-ne/)

Natječaj za prijavu projekata organizacija hrvatskog iseljenništva u prekomorskim i europskim državama
(https://promise.hr/objavljen-natjecaj-za-prijavu-projekata-organizacija-hrvatskog-iseljenistva-u-prekomorskim-i-europskim-drzavama/)

Hrvatska strelovito izumire, vlast baš briga što su tisuće djece ostale bez liječnika! Pa tko će ovdje ostati?
(https://promise.hr/hrvatska-strelovito-izumire-vlast-bas-briga-sto-su-tisuce-djece-ostale-bez-lijecnika-pa-tko-ce-ovdje-ostati/)

NAJČITANIJE

Tomaševiću kaznena prijava: 'Smeće prizvalo nametnike, štakore i divlje svinje; zdravlje ljudi je ugroženo'

O OVOME SE ŠUTI: Cijene hrane u svijetu padaju, samo u Hrvatskoj rastu. Evo zašto

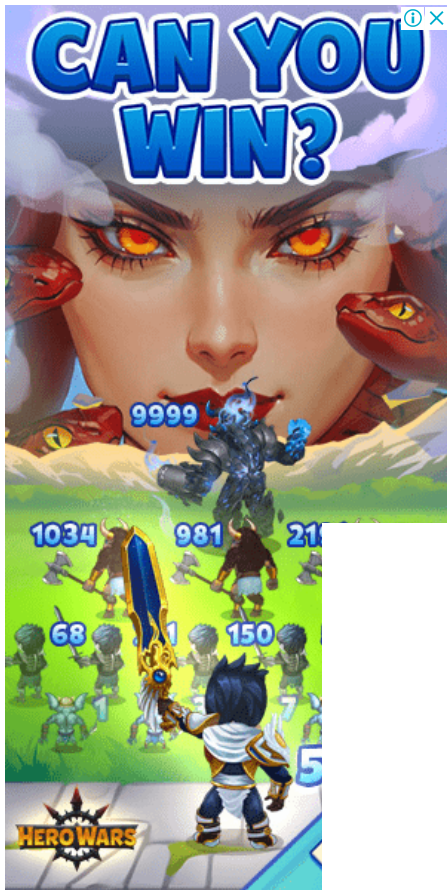
'Zbog korumpiranih medija Hrvatska više nije demokratska. Uskoro ćemo imati hapšenja ljudi!'

Hrvatska strelovito izumire, vlast baš briga što su tisuće djece ostale bez liječnika! Pa tko će ovdje ostati?

Plenkovića upozorili da ne srlja s eurom, prijezirno je odmahnuo. Dr. Jurčić: Inflacija će biti izvan kontrole

© Promise.hr

Naslovnica (<https://promise.hr/>) • O nama (<https://promise.hr/o-nama/>) • Impressum (<https://promise.hr/impressum/>) • Uvjeti korištenja (<https://promise.hr/uvjeti-koristenja/>) •

 (<https://www.facebook.com/portal.promise>)